

Akademia Nauk Stosowanych

KARTA PRZEDMIOTU

Nazwa przedmiotu:	Gramatyka opisowa języka					
Okres ważności karty:	IN_JN_P_I_(2023-2026)					
Forma kształcenia:	Studia licencjackie					
Forma studiów:	stacjonarne					
Profil studiów:	praktyczny					
Kierunek studiów:	Filologia					
Specjalność/Specjalizacja:						
Przedmiot realizowany:						
Rok	Semestr	Rodzaj zajęć	Liczba godzin	Wartość % zajęć	Rygor zaliczenia	ECTS
1	2	ćw	30	100	zaliczenie z oceną	3
		wyk	15	0	zaliczenie	
2	3	ćw	30	100	zaliczenie z oceną	3
		wyk	15	0	zaliczenie	
	4	ćw	30	45	zaliczenie z oceną	3
		egz	0	55	egzamin	
		wyk	15	0	zaliczenie	
Razem			135			9
Jednostka prowadząca przedmiot:	Instytut Neofilologii					
Koordynator:	Emilia Wojtczak					
Język wykładowy:	semestr: 2 - niemiecki (50%), polski (50%) , semestr: 3 - niemiecki (70%), polski (30%) , semestr: 4 - niemiecki (100%)					
Status przedmiotu:	obowiązkowy					
Moduł, grupa przedmiotów:	B. MODUŁ PRZEDMIOTÓW JĘZYKOZNAWCZYCH					
Prowadzący zajęcia:	dr Estera Jasita, dr Paweł Strózik, dr Emilia Wojtczak					

Objaśnienia:

Rodzaj zajęć: obowiązkowe, do wyboru.

Forma prowadzenia zajęć: w - wykład, ćw - ćwiczenia audytoryjne, lek - lektorat, s – seminarium, lab – laboratoria, p – projekt, sk samokształcenie, pz – praktyka zawodowa, war - warsztaty, k - konwersatorium, pw - praca własna, p.art. - pracownia artystyczna, zp zajęcia praktyczne

Dane merytoryczne

Przedmioty wprowadzające i wymagania wstępne:
Podstawowa wiedza z zakresu gramatyki języka polskiego i praktyczna znajomość podstaw gramatyki niemieckiej.
Cel przedmiotu

Przekazanie szczegółowej, zaawansowanej wiedzy na temat podsystemów morfologicznego i syntaktycznego w języku niemieckim. Zwrócenie uwagi na funkcjonalne podejście do poszczególnych zjawisk. Zapoznanie z podstawowymi pojęciami analizy morfologicznej, a także procesami morfologicznymi w języku niemieckim, kreatywnością słowotwórczą. Przekazanie wiedzy na temat fleksji oraz kategorii gramatycznych związanych z poszczególnymi częściami mowy i ich wykładników (liczby, przypadku, osoby, czasu gramatycznego czasownika czy stopnia przymiotnika). Zapoznanie z aparatem pojęciowym dotyczącym składni. Zapoznanie z różnymi podejściami do analizy składniowej. Zwrócenie uwagi na współzależności pomiędzy składnią, morfologią i semantyką, a także szczegółowa analiza budowy morfologiczno-syntaktycznej zdań pojedynczych i złożonych. Poprawienie umiejętności sprawnego posługiwania się językiem niemieckim w odniesieniu do wszystkich płaszczyzn językowych.

Szczegółowe efekty uczenia się				
Lp.	Opis efektu uczenia się Student, który zrealizował przedmiot:	Metoda realizacji efektów uczenia się	Metody sprawdzenia efektu uczenia się	Odniesienie do efektów dla modułu/specjalności/kierunku studiów
1	w zaawansowany sposób definiuje podstawowe pojęcia z dziedziny morfologii i składni, prawidłowo określa właściwości gramatyczne poszczególnych części mowy; objaśnia istotę kategorii gramatycznych; określa zadania składni oraz definiuje jej podstawowe pojęcia,	M4 (Praca z materiałem źródłowym), M2 (Wypowiedź ustna), M5 (Prezentacje multimedialne), M3 (Wykład konwersatoryjny), M1 (Ćwiczenia praktyczne)	Ocena pracy w trakcie zajęć, Egzamin, Test, Ocena prezentacji multimedialnej, Ocena odpowiedzi ustnej, Ocena umiejętności praktycznych	K_W01
2	ma zaawansowaną wiedzę dot. podstawowych terminów gramatycznych przydatnych w analizowaniu pojęć z dziedziny morfologii i składni; rozumie mechanizmy tworzenia, funkcji i budowy poszczególnych części mowy oraz zdań,	M4 (Praca z materiałem źródłowym), M7 (Dyskusja), M2 (Wypowiedź ustna), M5 (Prezentacje multimedialne), M8 (Praca pisemna), M1 (Ćwiczenia praktyczne), M3 (Wykład konwersatoryjny),	Ocena pracy w trakcie zajęć, Egzamin, Ocena prac pisemnych, Test, Ocena prezentacji multimedialnej, Ocena odpowiedzi ustnej, Ocena umiejętności praktycznych, Ocena zaangażowania w dyskusję	K_W04
3	wykorzystuje zaawansowaną wiedzę teoretyczną z zakresu gramatyki opisowej w celu analizowania i interpretowania wybranych problemów językowych,	M4 (Praca z materiałem źródłowym), M7 (Dyskusja), M5 (Prezentacje multimedialne), M1 (Ćwiczenia praktyczne),	Egzamin, Test, Ocena prezentacji multimedialnej, Ocena zaangażowania w dyskusję, Ocena pracy w trakcie zajęć	K_U01
4	prawidłowo wykorzystuje terminologię językoznawczą na poziomie morfologicznym i składniowym podczas analizy tekstów i zjawisk językowych,	M4 (Praca z materiałem źródłowym), M5 (Prezentacje multimedialne), M1 (Ćwiczenia praktyczne)	Egzamin, Ocena pracy w trakcie zajęć, Test, Ocena prezentacji multimedialnej, Ocena umiejętności praktycznych,	K_U12
	w sposób precyzyjny i spójny wypowiada się w mowie i na piśmie na tematy dotyczące wybranych zagadnień gramatycznych (z wykorzystaniem różnych ujęć teoretycznych), analizuje zjawiska językowe, formułuje wnioski prezentując je przy użyciu różnych mediów,	M2 (Wypowiedź ustna), M5 (Prezentacje multimedialne),	Egzamin, Ocena prezentacji multimedialnej, Ocena odpowiedzi ustnej	K_U14
6	dokonuje krytycznej samooceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności, wyznacza kierunki własnego rozwoju i kształcenia w odniesieniu do gramatyki opisowej.	M7 (Dyskusja),	Ocena zaangażowania w dyskusję	K_K01

Metody realizacji efektów uczenia się (opis szczegółowy)	
Ćwiczenia praktyczne (M1 - Ćwiczenia w praktycznym zastosowaniu nabytej wiedzy.), Dyskusja (M7 - Dyskusja weryfikująca wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.), Prezentacje multimedialne (M5 - Prezentacje multimedialne przygotowane i przedstawione przez studentów nt. zjawisk gramatycznych.), Wykład konwersatoryjny (M3 - Wykład konwersatoryjny z aktywnym udziałem studentów, rozszerzający wiedzę nt. gramatyki opisowej języka niemieckiego.), Praca pisemna (M8 - Praca pisemna o charakterze opisowo-analitycznym weryfikująca wiedzę i umiejętności studenta.), Wypowiedź ustna (M2 - Przygotowanie wypowiedzi na temat zw. z gramatyka opisową języka.), Praca z materiałem źródłowym (M4 - Lektura i analiza materiałów źródłowych.)	
Kryteria oceny i weryfikacji efektów uczenia się	
wiedza: Test (Test weryfikujący wiedzę i umiejętności z zakresu gramatyki opisowej.) Ocena odpowiedzi ustnej (Ocena weryfikująca wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.) Ocena prac pisemnych/referatów (Ocena prac indywidualnych dot. gramatyki opis.) Ocena pracy w trakcie zajęć (Ocena wykonywanych zadań w trakcie zajęć.) Egzamin (Egzamin weryfikujący wiedzę i umiejętności w zakresie gramatyki opisowej.) Ocena prezentacji multimedialnej (Ocena wiedzy, umiejętności i kompetencji interaktywnych studenta.) Ocena zaangażowania w dyskusję. umiejętności: Test (Test weryfikujący wiedzę i umiejętności z zakresu gramatyki opisowej.) Ocena odpowiedzi ustnej (Ocena weryfikująca wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne.) Ocena pracy w trakcie zajęć (Ocena wykonywanych zadań w trakcie zajęć.) Egzamin (Egzamin weryfikujący wiedzę i umiejętności w zakresie gramatyki opisowej.) Ocena prezentacji multimedialnej (Ocena wiedzy, umiejętności i kompetencji interaktywnych studenta.) Ocena umiejętności praktycznych. kompetencje społeczne: Ocena zaangażowania w dyskusję.	
Warunki zaliczenia	
Zaliczenie wszystkich prac pisemnych i ustnych, 80% obecności na wykładach i ćwiczeniach, aktywność na wykładach i ćwiczeniach. Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu.	
Treści Kształcenia	
	Liczba godzin
Semestr: 2	
Forma zajęć: wykład	
Pojęcie gramatyki, morfologii i składni. Części mowy. Czasownik: klasyfikacja i koniugacja czasowników, rekcja, wyrażenia rzeczownikowo-czasownikowe (FVG), formy nieodmienne i odmienne, czasy, tworzenie i zastosowanie, strona czynna i bierna, formy konkurencyjne do strony biernej, Tryby oznajmujący, rozkazujący, przypuszczający, tworzenie i użycie trybu przypuszczającego w zdaniach warunkowych i porównawczych.	15
Forma zajęć: ćwiczenia	
Charakterystyka i uporządkowanie pojęć gramatyki, morfologii i składni. Analiza części mowy. Czasownik: klasyfikacja i koniugacja czasowników, rekcja, wyrażenia rzeczownikowo-czasownikowe (FVG), formy nieodmienne i odmienne, czasy, tworzenie i zastosowanie, strona czynna i bierna, formy konkurencyjne do strony biernej, tryby: oznajmujący, rozkazujący, przypuszczający, tworzenie i użycie trybu przypuszczającego w zdaniach warunkowych i porównawczych.	30
Semestr: 3	
Forma zajęć: wykład	
Rzeczownik i rodzajnik: rodzajniki określony, nieokreślony i ich użycie, rodzaj rzeczownika, tworzenie liczby mnogiej, odmiana rzeczownika, odmiana nazw własnych, homonimy, rzeczowniki złożone, rekcja rzeczownika. Zaimki: osobowy, dzierżawczy, wskazujący, pytający i in. Charakterystyka, funkcja, odmiana. Przysłówek: charakterystyka, odmiana, rekcja, stopniowanie. Przysłówek: charakterystyka i podział, stopniowanie. Liczebnik: rodzaje i funkcja. Przyimki: Funkcja i znaczenie (podział). Spójniki zdaniowe.	15
Forma zajęć: ćwiczenia	

Analiza i systematyzacja części mowy. Rzeczownik i rodzajnik: rodzajniki określony, nieokreślony i ich użycie, rodzaj rzeczownika, tworzenie liczby mnogiej, odmiana rzeczownika, odmiana nazw własnych, homonimy, rzeczowniki złożone, rekcja rzeczownika. Zaimki: osobowy, dzierżawczy, wskazujący, pytający, zwrotny. Charakterystyka, funkcja, odmiana. Przymiotnik: charakterystyka, odmiana rekcja, stopniowanie. Przysłówek: charakterystyka i podział, stopniowanie. Liczebnik: rodzaje i funkcja. Przyimki: Funkcja, znaczenie, podział. Spójniki zdaniowe.		30
Semestr: 4		
Forma zajęć: wykład		
Składnia: pojęcie zdania, rodzaje zdań, części zdania; zdania pojedyncze – szyk w zdaniu pojedynczym, zdania złożone współrzędnie i podrzędnie (szyk w zdaniu podrzędnie złożonym), semantyczne klasy zdań, konstrukcje nietypowe zdań (np. zdania wielokrotnie złożone, ściągnięcie itp.).		15
Forma zajęć: ćwiczenia		
Analiza i systematyzacja kluczowych pojęć z zakresu składni: pojęcie zdania, rodzaje zdań, części zdania; zdania pojedyncze – szyk w zdaniu pojedynczym, zdania złożone współrzędnie i podrzędnie (szyk w zdaniu podrzędnie złożonym), konstrukcja bezokolicznikowa, przydawka rozwinięta; semantyczne klasy zdań, konstrukcje nietypowe zdań (np. zdania wielokrotnie złożone, ściągnięcie itp.).		30
Forma zajęć: egzamin		
Pojęcie gramatyki, morfologii i składni. Części mowy. Czasownik: klasyfikacja i koniugacja czasowników, rekcja, wyrażenia rzeczownikowo-czasownikowe (FVG), formy nieodmienne i odmienne, czasy, tworzenie i zastosowanie, strona czynna i bierna, formy konkurencyjne do strony biernej, Tryby oznajmujący, rozkazujący, przypuszczający, tworzenie i użycie trybu przypuszczającego w zdaniach warunkowych i porównawczych. Rzeczownik i rodzajnik: rodzajniki określony, nieokreślony i ich użycie, rodzaj rzeczownika, tworzenie liczby mnogiej, odmiana rzeczownika, odmiana nazw własnych, homonimy, rzeczowniki złożone, rekcja rzeczownika. Zaimki: osobowy, dzierżawczy, wskazujący, pytający, zwrotny. Charakterystyka, funkcja, odmiana. Przymiotnik: charakterystyka, odmiana, rekcja, stopniowanie. Przysłówek: charakterystyka i podział, stopniowanie. Liczebnik: rodzaje i funkcja. Przyimki: Funkcja i znaczenie podział.). Spójniki zdaniowe. Składnia: pojęcie zdania, rodzaje zdań, części zdania; zdania pojedyncze – szyk w zdaniu pojedynczym, zdania złożone współrzędnie i podrzędnie (szyk w zdaniu podrzędnie złożonym), semantyczne klasy zdań, konstrukcje nietypowe zdań (np. zdania wielokrotnie złożone, ściągnięcie itp.).		0
Literatura		
Podstawowa		
Bęza S., Nowe repetytorium z gramatyki języka niemieckiego, PWN, Warszawa 2016		
Dreyer H., Schmitt R., Lehr- und Übungsbuch der deutschen Grammatik aktuell, Hueber, Ismaning 2012		
Helbig G., Buscha J., Deutsche Grammatik. Ein Handbuch für den Ausländerunterricht, Langenscheidt, Leipzig 2001		
Helbig G., Buscha J., Übungsgrammatik Deutsch, Langenscheidt, Leipzig-Berlin-München-Wien-Zürich-New York 2013		
Tkaczyk K., Daroch M., Gramatyka języka niemieckiego z ćwiczeniami, PWN, Warszawa 2016		
Uzupełniająca		
Hall K., Scheiner B., Übungsgrammatik. Deutsch als Fremdsprache für Fortgeschrittene, Hueber, Ismaning 2006		
Helbig G., Buscha J., Leitfaden der deutschen Grammatik, Langenscheidt, Leipzig-Berlin-München-Wien-Zürich-New York 2000		
Luz I., Deutsche Grammatik. Deutsch als Fremdsprache, Verlag Mare Balticum, Gdańsk 2014		
Strony internetowe: www.grammatiktraining.de , www.lehrerlenz.de ; www.schubert-verlag.de i in.		
Sposób określenia liczby punktów ECTS		
Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia efektów uczenia się		Obciążenia studenta [w godz.]
Zajęcia dydaktyczne		135
Samokształcenie		0
Praca własna studenta		90
Sumaryczne obciążenie pracą studenta		225
Liczba punktów ECTS		

łączna liczba punktów ECTS przypisana do przedmiotu	9	
Bezpośredni kontakt z nauczycielem	L. godzin	ECTS
	135	5,4

1 godz = 45 minut; 1 punkt ECTS = 25-30 godzin

W sekcji 'Liczba punktów ECTS' suma punktów ECTS zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego.